



Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 39. став 1. Пословника о раду Комисије за очување националних споменика, на сједници одржаној од 3. до 5. фебруара 2014. године, донијела је

ОДЛУКУ

I

Покретно добро - Умјетничка збирка Дамирке и Енвера Мулабдића, која се налази у приватној кући у улици Пландишће број 22 у Бихаћу, проглашава се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљем тексту: национални споменик).

Национални споменик чине сљедећа дјела:

1. Бакић Војин, Сједећи женски акт, бронза, 14,0x11,5x7,0 цм;
2. Непознат аутор, Студија акта, око 1930, уље на платну, 90,7x71,0 цм;
3. Четић Милан, Акт, уље на платну, 80,9x64,8 цм;
4. Хошић Ахмет-Камара, Коњ III, 1990, дрворез у боји и монотипича, 71x101 цм;
5. Карановић Бошко, Ада, 1985, акварел, 30,0x39,0 цм;
6. Карановић Бошко, Ракани-Ада у љето, 1986, уље на платну, 63,5x49,5 цм;
7. Кујунџић Хајрудин, Акт, 1949, уље на платну, 92,0 x 72,0 цм;
8. Лалић Ратко, Пејзаж, 1989, уље на платну, 26,2 x 32,2 цм;
9. Љубовић Ибрахим, Мртва природа, 1957, уље на картону, 36,0 x 51,0 цм;
10. Мариновић Јосип, Лежећи акт, 1974, мрамор, 29,5x66x27 цм;
11. Мазалић Ђоко, Пејзаж, уље на картону, 29,8x39,4 цм;
12. Милосављевић Предраг-Пеђа, Јелена од Троје, 1959, акварел, 57,8x46,0 цм;
13. Милуновић Мило, Мостар, 1913, уље на платну, 19,2x25,3 цм;
14. Митриновић Драгутин, Мртва природа, око 1938, уље на платну, 37,8x61,0 цм;
15. Мујацић Омер, Акт, послјије 1943, уље на платну, 68,6x88,5 цм;
16. Непознат аутор, Сједећи акт, прије 1932, уље на платну, 70,8x61,6 цм;
17. Пајалић Винко, Лежећи акт, 1951, уље на платну, 42,0x54,0 цм;
18. Поповић Перо, Акт, 1907, уље на платну, 24,3x48,7 цм;
19. Рамић Афан, Дубровник, уље на картону, 22,2x31,7 цм;
20. Радуловић Милован-Мики, Добретин на Уни, 1986, уље на лесониту, 50x60 цм;
21. Тијешић Петар, Циганка, уље на шперплочи, 31,9x26,2 цм;

22. Тијешић Петар, Лежећи акт, уље на картону, 29,7x39,7 цм;
23. Тодоровић Мица, Позна јесен (новембар), 1974, уље и уљани пастел на платну, 68,5x60,0 цм;
24. Тодоровић Мица, Мртва природа, послије 1962, уље и уљани пастел на картону, 30,4x55,3 цм;
25. Зеџ Сафет, Прозор II, 1980, мезотинта и сува игла, 42x31,6 цм (25,5x22,3 цм);
26. Зеџ Сафет, Велика крошња, 1984, акварел, оловка у боји, бакропис, сува игла, 45x33,8 (22x19,4 цм);
27. Кршинић Франо, Медитација, 1942, бронза, 26x34x20 цм;
28. Мазалић Ђоко, „Магдалена“, 1930, уље на платну, 78x98 цм;
29. Шеферов Вилко, Женски акт, уље на платну, 107x164 цм;
30. Тијешић Петар, Женски акт, између 1909-14, уље на платну, 130x75 цм.

На национални споменик примјењују се мјере заштите утврђене Законом о спровођењу одлука Комисије за заштиту националних споменика успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (“Службене новине Федерације БиХ”, бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).

II

Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) дужна је да обезбиједи правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере за заштиту, конзервацију и презентацију националног споменика.

Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) утврдиће техничке услове и обезбиједити финансијска средства за израду и постављање информационе табле са основним подацима о споменику и одлуци о проглашењу добра националним спомеником.

III

Влада Федерације обезбиједиће одговарајуће физичке и техничке услове за чување националног споменика и обезбиједити услове за извршење стручне конзервације и рестаурације слика.

Излагање и остали видови презентације националног споменика на подручју Босне и Херцеговине вршиће се на основу услова које утврди министарство надлежно за културу у Федерацији Босне и Херцеговине.

IV

Свако, а посебно надлежни органи Федерације Босне и Херцеговине, кантоналне, градске и општинске службе суздржаће се од предузимања било

каквих радњи које могу да оштете национални споменик или доведу у питање његову заштиту.

V

Изношење комплетне збирке или њених појединих дијелова (у даљем тексту: покретно наслеђе) из Босне и Херцеговине није дозвољено.

Изузетно од одредбе става 1 ове тачке, дозвољено је привремено изношење покретног наслеђа из Босне и Херцеговине ради презентације или конзервације, уколико се утврди да конзерваторске радове није могуће извршити у Босни и Херцеговини, односно ако се процијени да се конзервација у иностранству може извршити квалитетније, брже и јефтиније.

Одобрење у смислу претходног става даје Комисија, уколико буде несумњиво утврђено да то неће ни на који начин угрозити покретно наслеђе.

Комисија у свом одобрењу за привремено изношење покретног наслеђа из Босне и Херцеговине утврђује све услове под којима се то изношење може извести, рок за повратак добра у земљу, као и задужења појединих органа и институција на обезбјеђењу тих услова, те о томе обавјештава Владу Федерације, надлежну службу безбједности, царинску службу Босне и Херцеговине и јавност.

VI

Ова одлука доставиће се Влади Федерације, федералном министарству надлежном за културу и надлежној служби заштите на нивоу Федерације Босне и Херцеговине, ради спровођења мјера утврђених у тач. II - V ове одлуке.

VII

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб-страници Комисије (<http://www.komisija.gov.ba>).

VIII

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

IX

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у «Службеном гласнику БиХ».

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Зеупер Ahunbay, Martin Cherry, Амра Хаџимухамедовић, Дубравко Ловреновић и Љиљана Шево.

Предсједавајућа Комисије

Амра Хаџимухамедовић

Број: 02-2.3-59/14-5
3. фебруара 2014. године
Сарајево

Образложење

I - УВОД

На основу члана 2. став 1. Закона о спровођењу одлука Комисије за очување националних споменика успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, “национални споменик” је добро које је Комисија за очување националних споменика прогласила националним спомеником, у складу са чл. V и VI Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, као и добра уписана на Привремену листу националних споменика Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ», број 33/02) све док Комисија не донесе коначну одлуку о њиховом статусу, а за шта не постоји временско ограничење, те без обзира на то да ли је за наведено добро поднесен захтјев.

Енвер Мулабдић¹ из Бихаћа поднио је, дана 21.03.2006. године, петицију/приједлог Комисији за проглашење **Умјетничке збирке (30 слика и скулптура) Дамирке и Енвера Мулабдића у Бихаћу** националним спомеником БиХ.

У складу са одредбама Закона, а на основу члана V Анекса 8. и члана 35. Пословника о раду Комисије за очување националних споменика, Комисија је приступила спровођењу поступка за доношење коначне одлуке за проглашење добра националним спомеником.

Изјава о значају добра

Умјетничка збирка Дамирке и Енвера Мулабдића представља вриједну колекцију босанскохерцеговачке ликовне умјетности двадесетог стољећа. Збирка обухвата радове који су настали почетком стољећа истакнутих аутора: Ђоке Мазалића, Петра Тијеша, Пере Поповића и Вилка Шеферова, као и радове умјетника, Мице Тодоровић, Бошка Карановића, Афана Рамића, Ратка Лалића, Сафета Зеца и других, који су својим дјеловањем значајно допринијели развоју ликовне умјетности у Босни и Херцеговини.

II – ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК

У поступку који претходи доношењу коначне одлуке о проглашењу предложеног добра националним спомеником, извршен је увид у:

- податке о садашњем стању и намјени добра, укључујући опис и фотографије;
- увид у садашње стање добра;
- расположиву литературу о предмету у поступку.

Према одредби члана V став 2. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 37. Пословника о раду Комисије, прије доношења коначне одлуке о проглашењу добра националним спомеником, Комисија ће пружити могућност власнику предложеног националног споменика, подносиоцу петиције, институцијама надлежним за очување наслеђа, стручним и

¹ Петиција је сачињена уз помоћ академика проф. др Енвера Манџића, проф. др Ибрахима Крзовића и музејског савјетника Музеја савремене умјетности РС Данке Дамјановић.

научним институцијама, стручњацима и научницима, као и другим заинтересованим лицима да изнесу своје ставове. У складу с тим, Комисија је предузела сљедеће активности:

- Дописом број 02-35.2-2/13-243 од 14.11.2013. затражена је достава документације и став у вези са проглашењем предметног добра националним спомеником БиХ од Општине Бихаћ, Музеја Унско-санског кантона, Федералног министарства културе и спорта – Завода за заштиту споменика, Јавне установе Завода за заштиту културног наслеђа Бихаћ, Архива УСК, ЈУ Бихаћ. Након тога Комисији је достављена сљедећа документација:
- Дописом бр. 1146/13 од 15.11.2013. године ЈУ Архив УСК, обавијестио је Комисију да подржава проглашење Умјетничке збирке (30 слика и скулптура) Дамирке и Енвера Мулабдића у Бихаћу националним спомеником.
- Дописом бр. 07-40-4-5791-1/13 од 19.11.2013. године Завод за заштиту споменика у саставу Федералног министарства културе и спорта обавијестио је Комисију да предметно добро није било евидентирано и заштићено од стране Завода.

На основу увида у прикупљену документацију и стање добра, утврђено је сљедеће:

1. Подаци о добру

Локација

Умјетничка збирка (30 слика и скулптура) Дамирке и Енвера Мулабдића из Бихаћа налази се у приватној кући на адреси Пландишће 22 у Бихаћу, општина Бихаћ.

Историјски подаци

Приватна збирка породице Дамирке и Енвера Мулабдића почиње да се формира седамдесетих година прошлог стољећа. Колекција је формирана годинама, са посебним афинитетом према значајним представницима босанскохерцеговачке ликовне умјетности двадесетог стољећа.

Првобитно фокусирана на женски акт, колекција се током година проширила и на друге теме, углавном пејзаже и мртву природу.

Збирка је првобитно формирана на простору Босанског Новог (Нови Град), гдје је породица Мулабдић живјела. Током посљедњег рата породица напушта Босански Нови, сели се прво у Њемачку, а потом се трајно настањују у Бихаћу.

По повратку у Босну и Херцеговину, Дамирка и Енвер Мулабдић успјели су да поврате већи дио своје, некада за јавност полуотворене, колекције. У односу на предратно стање недостају четири значајна дјела:

- „Магдалена“ Ђоке Мазалића, из 1930. год., једно од средишњих дјела овог умјетника, које представља прекретницу преласка умјетника из магичног у поетски реализам и одражава умјетничке тенденције босанскохерцеговачке умјетности између два свјетска рата.
- „Женски акт“ Петра Тијеша, највјероватније из 1913. год., један од Тијешевих ранијих радова који показује утицај сезанизма у нашој

умјетности, али и могућности умјетника определијеленог за колорит и поетски приступ.

- „Женски акт“ Вилка Шеферова, који, према Данки Дамјановић, представља мало ремек-дјело овог умјетника, сигурне композиције, доброг цртежа, усклађеног и утишаног колорита те зналачке расподјеле свјетла и сјене на слици.
- „Медитација“ Фране Кршинића из 1942. Иако дјело које је одливано више пута, према сазнањима музејских стручњака, „Медитација“ из колекције Мулабдић, према тврдњама подносиоца петиције, била је једини примјерак који се могао наћи у Босни и Херцеговини.²

У току припреме одлуке Комисији нису достављени поуздани подаци о томе да ли су дјела уништена или отуђена, или на неки други начин учињена недоступним, као ни то да ли је покренут судски поступак на основу којег би то било могуће утврдити. Из документације достављене уз петицију³, видљиво је да су дјела била власништво породице Мулабдић. Према тврдњи Енвера Мулабдића дјела се налазе у приватном посједу у Новом Саду. У случају да дјела буду нађена и учињена доступним за утврђивање њиховог стања, Комисији за очување националних споменика ће бити достављена информација о томе.

2. Опис добра

Колекција Дамирке и Енвера Мулабдића, иако не велика обимом, бирана је са посебном пажњом. Обухвата дјела неких од најзначајнијих ликовних умјетника босанскохерцеговачке умјетности, али и умјетности са простора бивше Југославије.

Значајно мјесто у колекцији заузимају аутори са почетка двадесетог стољећа, који су створили темеље развоја босанскохерцеговачке ликовне умјетности прошлог вијека. То су умјетници који су се школовали на иностраним академијама: у Будимпешти, Бечу, Паризу, Кракову, Прагу и осталим европским центрима, одакле доносе утицаје које његују у својим првим радовима: академизам, пленеризам, симболизам, сецесија, поентилизам, импресионизам те сезанизам (Ђоко Мазалић, Петар Тијешкић, Перо Поповић, Вилко Шеферов).

Поред њих, значајно мјесто у колекцији представљају дјела оних, који су, на темељима претходно наведених умјетника стварали босанскохерцеговачку ликовну сцену: Бошко Карановић, Мица Тодоровић, Ратко Лалић, Афан Рамић, Сафет Зећ, Ибрахим Љубовић и други.

У колекцији се налазе акварел и уље на платну, истакнутог графичара, али и сликара Бошка Карановића. Ова дјела припадају његовој касној фази, која траје од краја седамдесетих, када он скоро у потпуности напушта графику и посвећује се сликарству.

² Подаци преузети из петиције за проглашење добра националним спомеником пристигле 21.03.2006. год., сачињене уз помоћ проф. др Енвера Манџића, проф. др Ибрахима Крзовића и музејског савјетника Музеја савремене умјетности РС Данке Дамјановић

³ Каталог са изложбе “Ђоко Мазалић 1888-1988” Завичајни музеј Босански Нови И Музеј Козаре Приједор. На изложби је била изложена “Магдалена” вл. Дамирке и Енвера Мулабдића. Приватне фотографије на којима се виде дјела “Магдалена” и “Женски акт” Вилка Шеферова. Потврде о куповини слике Петра Тијешкића “Женски акт” и фотографије које потврђују посједовање дјела Фране Кршинића.

Мица Тодоровић са „Мртвом природом“ и „Позном јесени“ радовима који припадају њеном тзв. другом златном добу сликарства, када почиње да употребљава пастел и у потпуности се посвећује мртвој природи, пејзажу и ентеријеру. Ратко Лалић са „Пејзажом“ и специфичним изразом његовог сликарства, које се фокусирао углавном на мртве природе и крајолике. Афан Рамић, један од првих сликара који уноси апстрактни пејзаж са примјесама енформела у нашу умјетност, чији су трагови видљиви на дјелу из збирке Мулабдић. Значајан дио колекције представљају и дјела Сафета Зеца „Прозор II“ и „Велика крошња“, Омера Мујацића „Акт“ из 1943, „Акт“ Милана Четића, „Мртва природа“ Ибрахима Љубовића, „Женски акт“ Војина Бакића, „Јелена од Троје“ Предрага Милосављевића.

Збирка Дамирке и Енвера Мулабдића:

1. Бакић Војин⁴

(Бјеловар, 1915-Загреб, 1992)

Сједећи женски акт

бронза, 14,0x11,5x7,0 цм

сигн.: нема

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: скулптура мањих димензија, представља женски акт у сједећем положају. Поједностављено женско тијело, сведених облина, постављен је на

⁴ Кипар. Дипломирао на академији у Загребу (1939), специјални курс похађао код Фране Кршинића. Боравио у Фиренци и Милану, учествовао на изложби Загребачких умјетника у Загребу (1939). На првој самосталној изложби (Бјеловар, 1940) показао цртеже и кипове међу којима су превладавали женски актови у камену, сведених облина и затворених волумена. Послије ослобођења постепено напушта такво усмјерење и тежи импресионистичкој обради површине с изражајним преливима свјетлости и сјене. У том раздобљу ради портрете међу којима се психолошком увјерљивошћу и амблематском уопштеношћу истичу И.Г. Ковачић (1946) и С.С. Крањчевић (1948). Са спомеником стријељаним у Бјеловару (1947) први пут се окушава на јавној наруџби; изводи кип језгровит попут знака и изразитих монументалних својстава. Процес сажимања и кристализације волумена примјећује се 1950. На скулптури Бик (излагана на Бијеналу у Венецији 1956). Исту тенденцију показују скице за Споменик Марксу и Енгелсу (1950-53) које нису изведене, а изазивају полемичке одјеке, јер представљају прве слободније приједлоге за рјешавање традиционалних кипарских задатака. Значајан је Аутопортрет (1952), изразитих кубичних карактеристика, а посебно Споменик Стјепану Филиповићу у Ваљеву (Ваљевац), великих димензија и крајње прочишћености у оквирима антропоморфног мотива. Серијом Актова, Торза и Глава заокружује своја тражења органских, асоцијативних облика 1958. Приклања се изазовима отворене форме, унутарњих простора и свјетлосних одраза. Циклус Развалине форме означава прелазну фазу од пуног, чврстог волумена до испражњене љуске, својеврсног скулптуралног негатива. У даљем развоју Бакић међу првима у нас слиједи програматска начела геометријске апстракције и оптичких истраживања: у Развијеним површинама (1960-64) артикулише строге и систематске цјелине састављене од серијалних елемената, а у Свјетлосним облицима (1963-64) ствара ефектне структуре модулирањем истоврсних зрцалних јединица, при чему користи нове материјале (нерђајући челик). Сложену проблематику тог раздобља показује Споменик револуцији у Каменском, крилатих и лиснатих форми, реализован након десет година рада (1958-68). Најновија су му остварења Споменик жртвима жељезничке несреће у Загребу (1975-78) те споменици у Крагујевцу, Дотршчани (Долина гробова) и Петровој гори (1982). Ликовна енциклопедија Југославије, 1 А-Ј (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), 1981, стр. 62-63.

квадратни мраморни постамент. Дјело у колекцији Мулабдић највјероватније припада ранијим Бакићевим радовима, јер од шездесетих се он окреће геометријској апстракцији и оптичким истраживањима са плошнијим формама и новим материјалима.

2. Непознат аутор (Б. Ј. ?)

(XXX XXXXXXXX, 0000-XXXXXXX, 0000)

Студија акта, око 1930.

уље на платну, 90,7x71,0 цм

сигн.: нема

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женски акт с леђа, у сједећем положају. Доњи дио тијела окренут је на лијеву страну, док горњи у потпуности открива леђа. Модел сједи на квадратном постољу које је прекривено зеленом тканином. Површином преовладавају тамнији тонови смеђе боје, са црвеним акцентима, nanoшеним краћим потезима киста.

3. Четић Милан⁵

(Приједор, 1904-Београд, 1979)

Акт, ?

уље на платну, 80,9x64,8 цм

сигн.д.д.к: М Четић

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женски акт у контрапосту. Тијело је приказано у стојећем положају, са благим цртама лица и главом благо нагнутом на десну страну. Основне контуре су истакнуте црном бојом док је остатак палете пригушен, сведен на тамније тонове смеђе и плаве боје nanoшене широким потезима киста.

4. Хошић Ахмет-Камара⁶

(Бихаћ, 1953-

Коњ III, 1990.

дрворез у боји и монотипија, 71x101цм

сигн. д.д.к: дрворез у боји и монотипија

Коњ III ХОШИЋ 90.

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: на црној подлози престављен је коњ, са подигнутим предњим ногама и наглашеним копитима. Сликаом преовладавају „златни“ детаљи, који наглашавају опрему коју коњ носи.

5. Карановић Бошко⁷

⁵ Завршио академију у Кракову 1929. Био сценограф Народног позоришта у Београду. Самостално излагао у Бањој Луци 1936. Сликао портрете, пејзаже и композиције уједначеног израза и чврсте структуре. Палета му је пригушена, потез слободан. Ликовна енциклопедија Југославије, 1 А-Ј (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), 1981, стр. 269-270.

⁶

Халил Тиквеша, Ахмет Хошић

Камара, Авдо Жига и Адмир Мујкић, Каталог изложбе 21. јуни-14. јули 2011. Градска галерија Бихаћ.

⁷ Сликари и графичари. Студије на академији у Београду започео 1943. (у класи М. Милуновића), наставио их после повратка из НОБ-а. Сликариство дипломирао 1948, графичку специјалку завршио у класи М. Петрова 1949. Излаже од 1947. Од 1949. предаје на Академији ликовних умјетности у Београду. Један је од оснивача Графичког колектива (1949), Клуба пријатеља графике Арта и Графичке збирке Факултета ликовних умјетности. Био је члан групе Самостални. Његује графику у боји, прожету декоративном нотом и фолклорним

(Босанска Крупа, 1924-Београд, 2009)

Ада, 1985.

акварел, 30,0x39,0 цм

сигн.г.л.к.: Дамирки и Енверу Мулабдићу Карановић

д.л. : Бошко Карановић Август 85 Ракани

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: пејзаж, рађен тамнијим тоналитетом у којем преовладава смеђа, плава и црна боја која акцентује и раздваја пејзажне дијелове. Представљена је ада са високим дрвећем које доминира горњим лијевим дијелом слике, док је на доњој половини, смеђим тоновима, представљено копно, са којег се поглед пружа према ади. Централни дио испуњава ријека која окружује аду и попуњава већи дио десне стране слике.

6. Карановић Бошко

(Босанска Крупа, 1924-Београд, 2009)

Ракани-Ада у љето, 1986.

уље на платну, 63,5 x 49,5 цм

сигн.д.д.к.: Б. Каран 86

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: пејзаж, пажљиво грађен, танким кистом, тоналитетно исти као претходни, овај пут скоро монохроматски, са акцентима бијеле боје. Централним дијелом слике доминира опет ада, са високим дрвећем, линијски извученим гранама, и двије људске фигуре са десне стране. На доњем дијелу слике је вода на којој се огледа сјена од дрвећа, док је горњи дио испуњен небом, скоро сиве боје.

7. Кујунџић Хајрудин⁸

(Кључ-Велечево, 1915-Загреб, 1986)

Акт, 1949 ?

уље на платну, 92,0 x 72,0 цм

сигн. д.д.к.: ХАК

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: представљен је акт у лежећем положају. Тијело је постављено вертикално тако да је доњи дио тијела у првом плану. У горњем дијелу, са лијеве стране,

елементима (Зидање Скадра, 1953. Тополе 1957). Издао мапе графика Из биографије друга Тита и Крајина. Самостално је излагао у Самобору, Приштини, Чачку, Београду, Новом Саду и Загребу. Бави се мозаиком и таписеријом. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), 1987, стр. 15.

⁸ Сликар, дипломирао на академији у Загребу 1949. Био је сарадник Мајсторске радионице Хегедушића. Излаже од 1953. У бројним портретима, фигурама, фигуралним композицијама и пејзажима настоји остварити свој ликовни израз надањујући се домаћом баштином (истарске фреске, босански стећци) и фолклорним елементима, повезујући те компоненте са становитим надреалистичким лиризмом. Одликује га експресивно и симболичко фиксирање људског лика и специфична кроматика смеђих, црвеносмеђих и златножутих тонова. Понекад разбија правилан оквир слике, а живост фактуре и монументалност постиже стилизовањем облика и коришћењем различитих материјала (боја, пијесак, гранитна зрна), на сличан начин дјелују и његове таписерије. Изводио је фреске и мозаике декоративног карактера у јавним просторима. Основао Галерију „Точ“ у Селцу. Самостално излагао у Загребу, Цриквеници, Београду, Сиску, Милану, Stuttgartu, Сарајеву, Цому, Амстердаму, Паризу, Бергену, Бечу, Марибору, Осијеку, Задру и Бањој Луци. Бавио се копирањем средњовјековних зидних слика, илустровањем књига и примијењеном графиком. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“, 1987), стр. 153.

налази се столица, преко које је пребачена одјећа. Боје су смеђа, црвеносмеђа и зелена којом је прекривена позадина.

8. Лалић Ратко⁹

(Долипоље код Високог, 1944-
Пејзаж, 1989.

уље на платну, 26,2 x 32,2 цм
сигн.д.д.к.: Р.Лалић 89

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: зимски пејзаж, којим доминира дрвеће и ниско растиње. Централним дијелом слике доминира дрвеће, рађено смеђом, црном и жутом бојом. Дрвеће је окружено бијелом бојом из које на дијеловима избија растиње, које окружује пејзаж. Танким кистом извучене су линије, гране и растиње специфичне за Лалићево сликарство.

9. Љубовић Ибрахим¹⁰

(Сарајево, 1938-Сарајево 1995)

Мртва природа, 1957.

уље на картону, 36,0 x 51,0 цм
сигн.д.д.у.: Љубовић 57

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: мртва природа са воћем. Са лијеве стране представљен је тањир, на којем је воће и грана са лишћем. Поред тањира је посуда са воћем, поред које, на столу, стоји грана са воћем. Боје су тамније нијансе смеђе, зелене и жуте, са бијелом бојом извученом танком линијом, прожетом цијелом површином слике. Те бијеле линије наглашавају све елементе на слици, стварајући готово геометријске облике.

10. Мариновић Јосип¹¹

(Скопље, 1937-

Лежећи акт, 1974.

⁹ Сликар. Завршио је академију и постдипломски студиј сликарства у Београду. Од 1978. професор на Академијама ликовних умјетности у Сарајеву, Цетињу, Београду и Бањој Луци. У почетку слика фигуру у простору, комбиновану са мртвом природом на којој су монументализирани фрагменти носиоци иреалности и експресије (Акт 1972). Касније се усмјерава према крајолику, наглашавајући аналитички приступ детаљима и композицији. Самостално је излагао у Високом, Новом Саду, Сарајеву, Београду, Зеници, Загребу, Бањој Луци, Мостару и Зрењанину. Бави се цртежом. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“, 1987), стр.170.

¹⁰ Сликар, завршио Школу примијењене умјетности у Сарајеву 1960. Слика поетичне и надреалне композиције, испуњене унутарњом драматиком и носталгичним реминисценцијама. Његови ликови, предмети и симболи одражавају јединствену пројекцију доживљене стварности, која се појављује у благим контрастима свјетла и сјене, цртежа и плохе те фантастичне перспективе која не нарушава чудну интимност простора. Свођење, редуција и стална тежња за синтезом основа су Љубовићева сликарског метода. Техника му је углавном класична, најважнији детаљи увијек су прецизно исцртани. Самостално је излагао у Сарајеву, Тузли, Ријеци, Сплиту и Београду. Бавио се цртежом и графиком. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 227.

¹¹ Кипар, дипломирао је на академији у Загребу 1960. Специјализовао монументалну пластику код Кршинића. Излаже од 1962. Моделује фигуре, портрете и актове сажетих волумена и лирских угођаја. Извео је неколико сакралних композиција и низ скулптура малог формата у теракоти. Самостално излагао у Загребу 1982. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 279.

мрамор, 29,5x66x27 цм

сигн. доле десно: Мариновић
вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женски акт у лежећем положају. Ноге су раширене, док се остатак тијела полако диже, са десном руком подигнутом иза главе.

11. Мазалић Ђоко¹²

(Босанска Костајница, 1888 - Сарајево 1975)

Пејзаж, ?

уље на картону, 29,8x39,4 цм

сигн. д.л.к.: Мазалић

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: пејзаж рађен готово у потпуности смеђим тоновима, представља поље, са људским фигурама у средишту слике и дрвећем на десној страни. Брзим потезима киста, у духу импресионизма, наоштена је боја, истог тоналитета, одвојена једино хоризонталним потезима, свјетлије нијансе, који раздвајају поље и небо.

11. Милосављевић Предраг-Пеђа¹³

¹² Сликари и историчари умјетности. Студирао сликарство на Високој школи за ликовне умјетности у Будимпешти. Усавршавао се у Бечу, Минхену и Паризу. Излагао на IV југославенској изложби у Београду 1912, потом на многим изложбама босанскохерцеговачке и југословенске умјетности. Самостално је излагао у Загребу, Сарајеву. Године 1970. приређена му је ретроспектива у Сарајеву и Мостару, а 1975. у Тузли. Учествовао је у раду група Медулић, Лада, Четворица и Круг, био је један од оснивача и руководиоца Галерије слика Земаљског музеја у Сарајеву, предавао је цртање на школама, радио на заштити споменика културе, бавио се научним радом, а између два рата и ликовном критиком. Добио је 17-јулску награду БиХ. Бавио се рестаурисањем и конзервисањем слика, икона и умјетничких предмета. У свом сликарском развоју прешао је кроз неколико фаза. У првој (1907-25) превладавају жанр-призори и пејзажи, а видљиви су утицаји академизма, симболизма, сецесије, пленеризма и донекле експресионизма. У другој фази (1925-30) слика композиције, актове, портрете и пејзаже у духу магичног реализма. У трећој, која почиње око 1930. и траје до средине педесетих година, боја постепено добива, а форма губи на значају. У четвртој, послератној фази доминантна тема је пејзаж, а уочљиве су везе с импресионизмом, експресионизмом и, чак, апстракцијом. У ранијем раздобљу посебно је његовао цртеж. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 300.

¹³ Сликари. Дипломирао право 1933. Рано почиње да слика, у почетку сам, касније по инструкцијама Љ. Филиповић у Крагујевцу и Х. Црниловића у Скопљу. У Београду 1926. похађа атеље Јована Бијелића. Први пут излаже на Другој јесењој изложби београдских умјетника. Био је члан група Дванаесторица и Шесторица. Члан САНУ од 1976. Развојни пут Предрага Милосављевића тече без колебања, наглих промјена и новина. Дјела му носе печат личног стила, а поједине теме као лајтмотиви прате његов сликарски развој. У међуратним годинама један је од најзначајнијих представника интимизма у српском сликарству. Од првог београдског периода (1928-36) запажају се тежње ка поетском изразу, флуидној замагљености и профињеном колориту кратког и живог потеза. Париски период обиљежавају промјене у изражавању. Широки потезима четке и сликарског ножа рјешава основни тон позадине, преко којег аналитички развија пластичне цјелине. Сликарска трагања концентрисана су на проблеме тонских хармонија. Открива да се звучност колорита може прије добити из два сусједна тона него из цијеле хроматске скале. У послератном периоду креће од поетског ка гестуалном изразу, касније користи и искуства апстрактне умјетности. У седмој деценији, привучен ташизмом и енформелом, даје примат аутономији боје. Пигмент наноси широким потезима, а понекад га струже са подлоге платна. Примјењује и технику лазурног разливања боје за коју подстицаје налази у калиграфији Далеког истока. Форме дефинише контурама, масе супротставља једне другима, а обрисима предмета сугерише одређене асоцијације. Појављују се теме носорога, античких епова, књиге о постању, визије космоса. Посебно његује акварел, цртеж, колаж. Познате су серије акварела на кинеском папиру са темом париских мостова, Венеције, Дубровника, манастира у Србији и поетизованих фигура. Боје седефастих тонова, нанесене хитрим потезима, често су изван контура или урањају у њих. Инспириран поезијом, поједине

(Лужнице код Крагујеваца, 1908-Београд 1987)

Јелена од Троје, 1959.

акварел, 57,8x46,0 цм

сигн.д.д.к.: Милосављевић Педја 1959 и јапански печат

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: представљен је женски портрет у профилу, грађен обрисима црне боје, која је готово апстрактним линијама нанесена цијелом површином слике, брзим потезима, стварајући само основне контуре људског лика.

12. Милуновић Мило¹⁴

(Цетиње, 1897-Београд 1967)

Мостар, 1913.

уље на платну, 19,2x25,3 цм

сигн.д.д.к.: Милло 1913.

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

аквареле потписује стиховима П. Валерија, В. Попе, Д. Рањине. Самостално је излагао у Лондону, Паризу, Београду, Бриселу, Дубровнику, Каиру, Скопљу, Сарајеву и др. Учествовао на изложбама група Облик, Дванаесторица, Шесторица и Самостални, на Свјетској изложби у Паризу, на Бијеналу у Венецији и на Медитераском бијеналу у Александрији. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 388-389.

¹⁴ Слика. Школовао се на Цетињу, гимназију завршио у Монзи, сликарство учио приватно код А. Giacomettija у Фиренци. Након избијања I св. рата ступа у црногорску војску. Убрзо је заробљен и интерниран у Осијек. Године 1919. одлази у Париз, гдје под утицајем класициста и Сезана напушта импресионизам својих ранијих слика и опредјељује се за сликарство блиско неокласицизму. Тамни тоналитети и чврста структура карактеристике су његових дјела из овог периода. На изложбама Прољећењег и Јесењег салона и Салона независних запажа га париска критика, а по повратку у Београд за изложбу са С. Стојановићем добија похвале српских критичара. У то вријеме борави у Прчњу (Бока которска), гдје у жупној цркви слика фреске. Од 1924. до 1926. живи у Загребу, потом се враћа у Париз, гдје разрађује рационално стварање слике, сажимање и учвршћивање ликовног поступка. Између 1926. и 1932. створио је низ дјела, кључних у црногорској и модерној југословенској умјетности. Цјеловитост Милуновићева поступка-тонска хармонија, мир класичне композиције и опредјељење за интимистичке теме-расла је од платна до платна. Он је у својим сликама озаконио танану границу између класицистичке структуре, реда и хармоније и духа савремених струјања у ликовној умјетности, остварио је равнотежу између инспирације и концепције. У том је периоду насликао неколико пејзажа који су значајни не само као илустрација сезанистичког приступа већ и као доказ његове лирске настројености. Они означавају почетак његовог каснијег тематског опредјељења. Уочи рата у Београду развија богату активност. Године 1937. има другу самосталну изложбу, а исте године постаје професор на академији. У првим поратним годинама долази у сукоб с присталицама соцреализма. Излаз налази у завичају, камо се враћа 1947. да би (заједно са П. Лубардом) подстакнуо рад Умјетничке школе у Цетињу. У Црној Гори траје његов неспутани развој. Инспирисан медитеранским поднебљем, ствара дјела монументална по свом карактеру, засићена свјетлошћу и обиљежена умјереном трансформацијом објеката. У Београд се вратио 1949. Око 1950. почиње период у којему се повремено осјећа експресионистичка нота, а у поступку се ослања на помпејанско и српско средњовјековно зидно сликарство. До краја живота остао је везан за Црногорско приморје, многи мотиви његових слика настали су на основу забиљешки што их је сваког љета правило у Будви и Светом Стефану. У свим периодима задржао је извјесне сталне особине, прије свега специфичну архитектонику у композицији, цртежу и масама. Свуда долази до изражаја превласт тона над чистом бојом. Фактура је мирна и логична, неоптерећена густом и тешком материјом. Милуновићева чиста ликовна интелектуалност, којом у потпуности изражава своје осјећање, његова је највећа врлина. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 343.

Опис: представљен је Стари мост у Мостару испод чијег лука се види град. Забиљежен је један тренутак са људима који прелазе преко моста и ходају обалом испод. Боје су смеђа, црвена, црна са акцентима плаве. Дјело из колекције Мулабдић је једно од Милуновићевих ранијих радова, из средњошколских дана, која одаје неке карактеристике каснијег умјетничког рада, у којем се његује прецизна композиција и чврста структура слике.

13. Митриновић Драгутин¹⁵

(Приједор, 1903-Београд, 1988)

Мртва природа, око 1938.

уље на платну, 37,8x61,0 цм

сигн.д.л.к.: Д.Митриновић

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: мртва природа са флашом, у средини композиције, око које је разбацано воће и посуда за чај, са десне стране. Колорит је доста таман, са скоро црном позадином, и смеђим, тамноплавим и црвеним тоновима. Боја је наносена брзо, кратким потезима киста.

14. Мујацић Омер¹⁶

(Босанска Градишка, 1903-Загреб, 1991)

Акт, послије 1943.

уље на платну, 68,6x88,5 цм

сигн.д.д.к.: Мујацић

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женски акт у лежећем положају. Лијева нога је благо пресавијена изнад десне, а десна рука подигнута иза главе на коју се наслања. У позадини је видљива још једна женска силуета. Палета је пригушена, преовладавају тамносмеђи тонови.

¹⁵ Слика. Похађао је Умјетничко-занатску школу у Београду 1919/20. и Kunstgewerbeschule у Бечу. Завршио је академију у Кракову 1925. и Conservatoire Nationale des Arts et Metiers у Паризу 1936. Његово дјело карактерише колористички реализам с искуствима импресионизма и интимизма четврте деценије. Учествовао је на колективним изложбама у Паризу. Бави се витражом, мозаиком, таписеријом и ликовном педагогијом. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 359.

¹⁶ Слика. Дипломирао на академији у Загребу 1924. Студиј наставља на Ecole des Beaux Arts у Паризу. Од 1931. до 1973. био је професор на академији у Загребу. Излагао с групом Шесторица у Загребу 1926. (Аугустинчић, Грдан, Печник, Мујацић, Постружник, Табаковић). Његова париска фаза одаје утицај експресионистичке оријентације с неким елементима кубизма. У том смислу се развија и првих година боравка у домовини. Био је члан групе Земља и учествовао је на њеној првој изложби у Загребу. Групу је напустио 1930. У то вријеме ради цртеже са социјалном тематиком. Поступним изграђивањем своје ликовне физиономије нашао је ускоро своју праву оријентацију: портрет, интимни жанр, фигуралну композицију и мртву природу. Од наглашених контраста прелази на тонски поступак, с неколико колористички истакнутих жарашта. Пастозност замјењује рад прозачним лазурама које дају Мујацићевим интеријерима основну интонацију, мекоћу и топлу атмосферу. Слика мотиве из босанског живота и пејзаже из Далмације, Хрватског приморја и околине Загреба, без описаних појединости. У каснијим дјелима (послије 1960) тражи дубину и моделује облике у простору, и даље склон суптилним акордима и синтези боје и свјетлости. Самостално је излагао у Сарајеву, Загребу, Тузли. Истицао се као осјетљиви цртач: цртао је музејске изложке, бавио се илустровањем књига. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 391-392.

15. Непознат аутор (М.О. ?)

(XXX XXXXXXXXX, 0000-XXXXXX, 0000)

Сједећи акт, прије 1932.

уље на платну, 70,8x61,6 цм

сигн.: нема

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: акт у сједећем положају, ногама скупљеним на бијелој плахти, окренут леђима. Лијева рука је подигнута и придржава главу, која је нагнута према доље. Акт је постављен у контрасту са тамном позадином, са свјетлом које продире са десне стране остављајући контраст свјетлости и сјене.

16. Пајалић Винко¹⁷

(Ријека, 1896-Загреб, 1969)

Лежећи акт, 1951.

уље на платну, 42,0x54,0 цм

сигн.д.д.к.: Пајалић 1951.

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: акт са леђа. У лежећем положају, потпуно хоризонтално представљено женско тијело са ногама прекривеним бијелим прекривачем. Тијело лежи на кревету прекривеном бијелом плахтом и на бијелом јастуку. У позадини је зид на који је закачено платно са украсном бордуrom.

17. Поповић Перо¹⁸

(Приједор, 1881-Сарајево, 1941)

Акт, 1907.

уље на платну, 24,3x48,7 цм

сигн.г.д.к.: ПБП (у монограму)

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женски акт. Тијело је окренуто на стомаку и постављено, у лежећем положају, на кревет, који је прекривен бијелим плахтама. Лијева рука је издигнута и постављена испод главе. Позадина је смеђа, а дјело је рађено поинтилистички.

18. Рамић Афан¹⁹

¹⁷ Сликар. Дипломирао на академији у Загребу 1925. Био је ликовни педагог у Винковцима. Сликао пејзаже и портрете. У цртежима и графици наглашавао социјалну тематику. Самостално је излагао у Винковцима и Загребу. Бавио се каритатуром. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“, стр. 526)

¹⁸ сликар. Похађао приватну школу цртања Х. Стреблова у Бечу. Студирао на академији у Прагу. Још као студент приређује у Сарајеву 1907. прву изложбу школованих умјетника из БиХ. Био је професор у Бањој Луци и Сарајеву. Његове најраније слике у знаку су колебања између академизма и поинтилизма. Послије се све више приклања поинтилизму. Сликарску зрелост постиже у првом бањалучком периоду, у којему се у третману форме приближава Сезану и Реноару. У трећој деценији слика портрете и студије облика прекривених драперијом, на којима анализира боју и свјетлост. У сарајевском периоду почео се приклањати експресионизму. Умјетничка галерија у Бањој Луци приредила му је ретроспективну изложбу 1980. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 616-617.

¹⁹ Дипломирао на академији у Београду 1957. Усавршавао се у Паризу 1963. Један је од првих сликара који су у босанскогерцеговачки ликовни живот унијели асоцијативну и лирску апстракцију с траговима енформела. Апстрактни пејзажизам његово је стално сликарско опредељење а све иновације углавном се догађају на технолошком плану. У циклусу Стари босански накит и вез аплицира филигрански израђене предмете у

(Дервента, 1932-

Дубровник, ?

уље на картону, 22,2x31,7 цм

сигн. д.д.к.: Афан

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: приказ града структурисан дебелим наносима боје, готово геометријски у квадратима, привидно стварајући слику града. Боје су сива и смеђа.

19. Радуловић Милован-Мики²⁰

(Никшић, 1947-

Добретин на Уни, 1986.

уље на лесониту, 50x60цм

сигн. д.л.к.: МИКИ(ћир.)

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: брдовити пејзаж, са два пласта сијена. Брдовити дио са дрвећем је рађен тоновима зелене боје, доста прецизно, танким кистом, док остатком слике доминира бијела, која се мијеша са златножутим тоновима.

20. Тијешкић Петар²¹

(Сарајево, 1888-Сарајево, 1978)

Циганка, ?

уље на шперплочи, 31,9x26,2 цм

сигн.: нема

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: приказана је нага дјевојка, дуге црне косе, са десном руком подигнутом иза главе, а другом наслоњеном на бок, са златним наруквицама на руци. Дјевојка је постављена на свијетлу, готово сиву подлогу.

21. Тијешкић Петар

(Сарајево, 1888-Сарајево, 1978)

аморфне облике имагинарних пејзажа, касније експресивне насlage материје сукобљава с геометријским формама аплицираних дрвених елемената. Највећи дио његовог опуса обухваћају слике херцеговачког циклуса, богате у фактури и симболици те у колористичкој скали којом доминирају боје камењара. У најновијим сликама појављују се фигуративне представе, које уносе у слику надреалну атмосферу. Самостално је излагао у Сарајеву, Београду, Загребу, Новом Саду, Кракову, Берну, Бањој Луци, Бечу и Каиру. Бави се графичким обликовањем и позоришном сценографијом, пише о ликовној умјетности. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 691.

²⁰ Милован Мики Радуловић рођен је 1947. године у Никшићу, гдје је завршио Педагошку академију, група ликовно васпитање. Дипломирао је на Факултету ликовних умјетности у Београду 1977. године, у класи проф. Милоша Бајића. На истом факултету, 1980. године, магистрирао у класи проф. Раденка Мишевића. Припадао је умјетничкој групи "Генерација 9", а члан УЛУЦГ-а је од 1987. године. <http://www.madeinmontenegro.com/vbforum/showthread.php?p=1023083>.

²¹ Слика. Студирао на академијама у Бечу и Кракову. Радио као наставник цртања у Сарајеву и Мостару. Године 1921. оснива заједно са Карлом Мијићем и Романом Петровићем у Сарајеву приватну сликарску школу. У радовима ране фазе, насталим од 1918, слика на реалистички начин мотиве из живота и рада босанских рудара. У каснијем раздобљу превладавају пејзаж, мртве природе (воће), грађански интеријери и портрети. Тијешкићево сликарство у основи је реалистичко, с нагласком на волумену и материјалности сликаних предмета, то долази до изражаја у радовима насталим 1922-25 под утицајем покрета „Нова стварност“. Издао је мапу литографија „Цртежи из рудника“. Енциклопедија ликовних умјетности 4, Југословенски лексикографски завод, 1966, стр. 421-422.

Лежећи акт, ?

уље на картону, 29,7x39,7 цм

сигн.д.л.к.: ПТ (у монограму)

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женско тијело са леђа у скупљеном положају. Ноге су благо пресавијене, као и горњи дио тијела. Тијело је постављено на сто који је прекривен бијелом плахтом. Позадина је раздијељена у црвена, зелена и плава поља. Палета је свјетлија, а потези киста јасно видљиви.

22. Тодоровић Мица²²

(Сарајево, 1897-Сарајево, 1981)

Позна јесен (новембар), 1974. (до 24.4.1975.)

уље и уљани пастел на платну, 68,5x60,0 цм

сигн.г.д.: МТ

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: грана дрвета, са којег пада лишће, насликана танким линијама црне боје, која се из десног угла шири цијелом површином слике. Испод гране је воће. Слика доминира бијела боја, са црвеним и златножутим тоновима, који акцентују танко лишће и воће.

23. Тодоровић Мица

(Сарајево, 1897-Сарајево, 1981)

Мртва природа, после 1962.

уље и уљани пастел на картону, 30,4x55,3 цм

сигн. д.д.к.: МТ

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: сликом доминирају три елемента, бокал за воду, крушка и наранџа, распоређени на бијелу плахту. Слика доминира бијела боја, са примјесима жуте и црвене.

24. Зеџ Сафет²³

(Рогатица 1943-

Прозор II, 1980.

мезотинта и суха игла, 42x31,6цм (25,5x22,3цм)

сигн. д.и. д.л.к.: 18/10 ПРОЗОР II, с.д.: мезотинта,

сува игла 1980, д.д.к.: Зеџ Сафет

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

²² Сликарка. Дипломирала 1926. на Умјетничкој академији у Загребу. У сврху студија путовала у Беч, Париз, Фиренцу и Венецију. До 1941. дјеловала у Загребу, Сарајево и Београду. За вријеме окупације заточена у логору у Новој Градишки и на присилном раду у Њемачкој. Од 1945. наставник на Школи за ликовне (примијењене) умјетности у Сарајево. Од строго конструисаних чврстих форми „класичне фазе“ еволуира касније према боји и развија се до израза у којему доминирају свјетло и боја. Извела велики број цртежа (циклус Жртве рата) као и ведрих пејзажа и мртвих природа у уљу, темпери и пастелу. Енциклопедија ликовних умјетности 4, Југословенски лексикографски завод, 1966, стр. 432.

²³ Сликар и графичар. Похађао Умјетничку школу у Сарајево, а 1964. уписује Академију ликовних умјетности у Београду. Седамдесетих година за ликовну критику постаје један од главних експонената поетског реализма. Почетком деведесетих један од најзначајнијих умјетничких стваралаца у земљи и њен представник на многим интернационалним изложбама. Године 1992. одлази у Италију, у Удине. Ту напушта поетски реализам, да би се вратио прво цртаним структурама на графичким плочама и туш-пером цртаним сликама на картонима и паноима. Убрзо се враћа и цртачко-матерично експресивном рукопису, виртуозним визуелним сензацијама, оној енергији и темама које је нажалост напустио одлазећи на Академију. Данас живи и ради у Венецији и у Сарајево. *Сафет Зеџ*; Бошњачки институт, Фондација Адил Зулфикарпашић, Сарајево, 2003.

Опис: представљен је прозор, погледом извана. Тамни оквир прозора постављен је на свијетлу подлогу.

25. Зеџ Сафет

(Рогатица 1943-

Велика крошња, 1984.

акварел, оловка у боји, бакропис, суха игла,
45x33,8(22x19,4цм)

сигн. д.и. д.л.к.: акварел, с.д.: +оловка у боји +

бакропис, д.д.к.: и суха игла, други ред д.л.к.:

1984. „ВЕЛИКА КРОШЊА“, д.д.к.: Зеџ

Сафет

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: велика крошња доминира цијелом композицијом. У зеленим тоновима, постављена на свијетлу подлогу на којој су видљиви, слабо наглашени, кровови кућа.

На основу документације, која је достављена Комисији за очување националних споменика од стране Енвера Мулабдића, утврђено је да су сљедећа четири дјела чинила дио збирке умјетнина породице Мулабдић. Документацију чине потврде о куповини дјела, приватне фотографије породице и каталог са изложбе “Ђоко Мазалић 1888-1988” Завичајни музеј Босански Нови и Музеј Козаре Приједор, у којем под редним бројем 25. стоји да су власници слике “Магдалена” Ђоке Мазалића Дамирка и Енвер Мулабдић те да је слика једина слика из приватног власништва изложена на изложби²⁴.

26. Кршинић Франо²⁵

(Лумбарда на Корчули, 1897.-Загреб, 1982)

Медитација, 1942.

бронза, 26x34x20цм

сигн.: Кршинић

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женски акт. Поједностављене форме, приказано је женско тијело у лежећем положају, са десном ногом пресавијеном, преко које прелази лијева нога.

²⁴ Опис урађен на основу фотографија Дамирке и Енвера Мулабдића достављених уз допис бр.02-35.2-2/13-273 од 09.12.2013.

²⁵ Кипар. Похађао клесарски одјел Занатске школе у Корчули, затим клесарско-каменарску школу у Хорицама у Чешкој и академију у Прагу. Кршинић је изградио властити израз, без наглих скокова и изненадних обрта. Ослободио се Bourdelleова динамизма покрета и утицаја Ивана Мештровића. Његова појава у хрватском кипарству означава прекид са натуралистичком фактографијом и илустративношћу уљепшаног реализма, наративног академизма и орнаменталних облика сецесије. Он је мајстор лирског облика, а највише домете постигао је у женским актима и фигуралним композицијама у бронзи, камену и мрамору. Сажимањем ликовних елемената, мирним током линије, уравнотеженом градњом маса, идеализацијом и продуховљењем облика он исказује примарну топлину и буђење дјевојаштва, љепоту младости и интимну драж женства. Затворену форму набијену покретом Кршинић гради из језгре и око осовине кипа, тако да се скулптура појављује чиста и једноставна попут природних елемената и појава. Да би постигао уравнотеженост свих дијелова кипа, он поједностављује детаље и остварује музикални ритам линија и маса. Његово мајсторско познавање и обрада материјала прочишћава реалистичку истину до сажете и монументалне конструкције из које зрачи благост, хуманизам и стваралачка усредоточеност на главне пластичке задатке. Аутор је многобројних споменика. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), стр. 142-143.

Цијели горњи дио тијела се наслања на лијву руку, док је десна подигнута и придржава главу која је наслоњена на њу.

27. Мазалић Ђоко

(Босанска Костајница, 1888-Сарајево1975)

„Магдалена“, 1930.

уље на платну, 78x98 цм

сигн. д.д.: Ђ.Мазалић 1930

в.л. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: приказано је наго женско тијело, са издигнутом лијевом руком, наслоњеном на камен. Дјевојка је приказана у пећини, поред које стоје књига, мртвачка глава и мања птица (уобичајени иконографски симболи који упућују на промишљање о пролазности овоземаљског).

28. Шеферов Вилко

(Мостар, 1895.-Загреб, 1975.)

Женски акт, ?

уље на платну, 107x164 цм

сигн.: нема

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: женски акт у лежећем положају окренут леђима. Десна рука је подигнута испод главе. Горњи дио тијела је благо издигнут и наслоњен на постељину.

29. Тијешкић Петар

(Сарајево, 1888-Сарајево, 1978)

Женски акт, између 1909-14.

уље на платну, 130x75 цм

сигн.: нема

вл. Дамирка и Енвер Мулабдић

Опис: жена је приказана како стоји, са пресавијеном десном ногом и десном руком наслоњеном на посуду за воду, која стоји на кутији, издигнута од земље. Колорит је снажно изражен, са тоновима црвене и модроплаве.

3. Досадашња законска заштита

Колекција Дамирке и Енвера Мулабдића до сада није уживала статус заштите.

4. Истраживачки и конзерваторско-рестаураторски радови

Рестаураторски радови су рађени на сљедећим дјелима:

2. Студија акта, око 1930., xxxxxxxx xxxxx (Б.Ј.?), уље на платну, 90,7x71,0 цм, сигн.: нема

7. Кујунџић Хајрудин, уље на платну, 92,0 x 72,0 цм, сигн. д.д.к.: ХАК

9. Љубовић Ибрахим, Мртва природа 1957, уље на картону, 36,0 x 51,0 цм, сигн.д.д.у. (Рестаураторски радови на слици су урађени од стране рестауратора Нихада Бахтијаревића)

13. Милуновић Мило, уље на платну, 19,2x25,3 цм, сигн.д.д.к.: Милло 1913.

16.Сједећи акт, прије 1932. XXXXXXXX XXXX (М.О. ?), уље на платну, 70,8x61,6 цм (Рестаураторски радови рађени у Умјетничкој галерији БиХ под руководством рестаураторке Олге Петронић).

18.Поповић Перо, Акт, 1907, уље на платну, сигн.г.д.к.: ПБП (у монограму)

21.Тијешић Петар, Циганка ?, уље на шперплочи, 31,9x26,2 цм, сигн.: нема (Рестаураторски радови рађени у Умјетничкој галерији БиХ под руководством рестаураторке Олге Петронић).

22.Тијешић Петар, Женски акт између 1909-14, уље на картону, 29,7x39,7 цм, сигн.д.л.к.: ПТ (у монограму) (Рестаураторски радови на слици су урађени од стране рестауратора Сањина Лугића)

5. Садашње стање добра

- слике су у добром стању;
- чувају се у просторијама у којима нема контролисаних услова влаге и температуре.

6. Специфични ризици

- постоји опасност од крађе с обзиром да се слике чувају у неадекватно осигураним просторијама.

III - ЗАКЉУЧАК

Примјењујући Критеријуме за проглашење добара националним споменицима ("Службени гласник БиХ", бр. 33/02 и 15/03), Комисија је донијела одлуку као у диспозитиву. Одлука је заснована на сљедећим критеријумима:

A. Временско одређење

B. Историјска вриједност

C. Умјетничка и естетска вриједност

- i. Квалитет обраде,
- iv. Композиција,
- v. Вриједност детаља.

D. Читљивост

- iii. Дјело значајног умјетника или градитеља,
- iv. Свједочанство о одређеном типу, стилу или регионалном маниру.

E. Символичка вриједност

- v. Значај за идентитет групе људи

G. Изворност

- vi. Дух и осјећања

H. Јединственост и репрезентативност

- iii. Дјело врхунског умјетника или градитеља.

Саставни дио ове одлуке су:

Фотодокументација:

- Фотографије Дамирке и Енвера Мулабдића достављене уз допис бр.02-35.2-2/13-273 од 09.12.2013.

- Фотографије постојећег стања снимљене 17.01.2014. год. Фотографије је снимила Азра Делалић, историчарка умјетности (дигитални фотоапарат Canon PowerShot S51S 8MP).

Документација:

- Документација којом се потврђује власништво породице Мулабдић над четири нестале слике из колекције.

Коришћена литература

1975. *Умјетност Босне и Херцеговине 1945 – 1974*. Сарајево: Умјетничка галерија БиХ, 1975.

1980. Бегић, Азра: *Мица Тодоровић: Ретроспектива*; Сарајево: Умјетничка галерија БиХ, 1980.

1981. Ликовна енциклопедија Југославије, 1 А-Ј (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), 1981.

1984. *Умјетност Босне и Херцеговине 1974 – 1984*. Сарајево: Умјетничка галерија БиХ, 1984.

1985. *Умјетност Босне и Херцеговине 1924 - 1945*. Сарајево: Умјетничка галерија БиХ, 1985.

1987. *Умјетност Босне и Херцеговине 1894 -1923*. Сарајево: Умјетничка галерија БиХ, 1987.

1987. Ликовна енциклопедија Југославије, 2 К-Рен (Загреб: Југославенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“), 1987.

2003. *Сафет Зеџ*; Бошњачки институт, Фондација Адил Зулфикарпашић, Сарајево, 2003.

1966. Енциклопедија ликовних умјетности 4, Југословенски лексикографски завод, Загреб, 1966.

Носилац истраживања и израде Приједлога одлуке:

Азра Делалић, дипломирани хисторичар умјетности и дипломирани социолог, вањски сарадник Комисије за очување националних споменика